

Wat is mijn boom waard?

(deel 1)

Is de waarde van een boom gelijk aan een kleine villa, of slechts een paar kuub zaag- en brandhout? De waarde van bomen spreekt velen tot de verbeelding, maar voor anderen roept het juist vraagtekens op. De boom groeit toch vanzelf, dus waarom een financiële waardetoekenning aan bomen?

Auteur: Henri Rogaar

De boomtaxateur is een schade- en boomspecialist die zich bezighoudt met de financiële waarde van en ontstane financiële schades aan bomen. Zo kunnen bij bouwwerkzaamheden rond bomen aanzienlijke bovengrondse en ondergrondse boomschades ontstaan die vertaald kunnen worden in een financiële schadeclaim die aanzienlijk kan oplopen.

In drie artikelen die in de opeenvolgende nummers van dit blad worden gepubliceerd neemt ing. Henri Rogaar (boomtaxateur van het eerste uur) u mee in de complexe en boeiende wereld van de financiële waarde en schade van bomen.

Dezelfde boom maar toch een andere waarde?

In dit artikel zijn twee foto's opgenomen van redelijk vergelijkbare volwassen bomen. Toch varieert de financiële waarde van deze voorbeeldbomen volgens het rekenmodel Boomwaarde van de NVTB aanzienlijk. In twee aaneensluitende

artikelen zullen deze twee bomen taxatietechnisch met elkaar worden vergeleken en zal de waardebepaling worden toegelicht.

Historie boomtaxatie

Rond 1990 werden de eerste Nederlandse boomtaxateurs beëdigd, dit gebeurde destijds door de Kamer van Koophandel. Al snel bestond de behoefte bij deze taxateurs om de visie op de boomtaxatie te stroomlijnen en werd de oprichting van de huidige NVTB (Nederlandse Vereniging Taxateurs Bomen) een feit. De NVTB ontwikkelt en publiceert periodiek de richtlijnen voor de boomtaxatie waarin de huidige stand van zaken wordt toegelicht aangaande het gebruik van de verschillende taxatiemethoden.

Vele jaren werd binnen de NVTB de 'Methode Raad' doorontwikkeld, maar in 2005 viel voor deze verouderde methode definitief het doek en werd het 'Rekenmodel Boomwaarde' geïn-

troduceerd. Dit rekenmodel is één van de pijlers op basis waarvan anno 2009 de boomwaarde en eventuele boomschade (waardevermindering) door de boomtaxateurs wordt berekend.

Toepassing boomtaxatie en methodiek

Taxateurs van de NVTB gebruiken de boomtaxaties doorgaans vanuit het schaderecht en dus om de financiële (monetaire) waarde en daarvan afgeleide boomschade vast te stellen.

Wanneer een boom als handelswaar verloren gaat, wordt de schade simpelweg berekend aan de hand van de verminderde marktwaarde. Wanneer een boom als gevolg van schade volledig verloren gaat, (total loss) wordt de waarde doorgaans berekend op basis van de vervangingskosten.

Wanneer een schadeboom echter niet vervangbaar is of er vanuit de schadeomvang geen

noodzaak is tot vervanging, wordt de waarde berekend via het eerder genoemde 'Rekenmodel Boomwaarde', welke is afgeleid van het internationaal veel gebruikte en oorspronkelijke Duitse rekenmodel 'Methode KOCH'.

De door de boomtaxateurs gebruikte rekenmethoden zijn dus primair bedoeld om ontstane financiële schades aan bomen te berekenen op basis van het schaderecht. De waarde van bomen wordt in Nederland echter ook gebruikt voor bijvoorbeeld het bepalen van de hoogte van een herplantverplichting of het toetsen van investeringsuitgaven. Zo kan de oorspronkelijke waarde van de boom gebruikt worden als indicatie van de omvang van een herplantverplichting en kan een investering tot behoud van de boom gewogen worden op basis van zijn monetaire waarde. De NVTB-taxateur zal zich in het algemeen houden het eigenlijke gebruik, waarbij de berekening van een financiële schade als gevolg van een waardevermindering door schade centraal staat.

Rekenmodel Boomwaarde

Er zijn verschillende componenten die de waarde van een boom kunnen bepalen. Binnen het Rekenmodel Boomwaarde wordt primair gekeken naar de plant- en beheerinvesteringen die gedaan worden bij bomen. Deze zogenaamde stichtingskosten vormen de basis van het rekenmodel.

Hierbij staat steeds de vraag centraal:

'Wat zou het kosten om eenzelfde boom op deze

plek opnieuw te stichten?'

Binnen het rekenmodel worden de stichtingskosten gekapitaliseerd (renteberekening) en vervolgens ook weer afgeschreven, zodat de waarde van de boom aan het einde van zijn omloop weer is gereduceerd tot vrijwel nihil. Een boom met een hoge begininvestering (aanplant zware boommaat) en een lange investeringsomloop krijgt daarmee een hogere waarde. Het Rekenmodel Boomwaarde is dus vooral een economisch model waarin geïnvesteerde kosten worden opgebouwd en vervolgens weer worden afgeschreven. De leeftijd van de boom (waar bevindt de boom zich binnen de investeringslijn?) is daarmee medebepalend voor de actuele boomwaarde (hoeveel investeringsjaren mogen worden gekapitaliseerd en hoeveel is er reeds van die investeringskosten afgeschreven?).

De investeringen en afschrijvingen zijn binnen de Richtlijnen van de NVTB vastgelegd en zouden dus moeten leiden tot een vrijwel uniforme waarde- en schade- berekening. In de praktijk komen echter grote verschillen voor die mede te maken hebben met de gekozen uitgangspunten van de bomen. De waarde van een volwassen stadsboom van ca. 60 jaar kan daarmee variëren van bijvoorbeeld 3.000 tot meer dan 40.000 euro. Met behulp van de beide voorbeeldbomen zullen in de volgende artikelen deze verschillen meer inzichtelijk worden gemaakt.

Henri Rogaar

Voor meer informatie over de boomtaxatiemethoden in het algemeen en de richtlijnen van de NVTB verwijzen we naar de site van NVTB: www.boomtaxateur.nl. U kunt eventuele vragen ook rechtstreeks stellen aan de auteur: rogaar@nocb.nl

50 jaar oude plataan in woonwijk. Boomwaarde 3 tot 5000 Euro.

60 jaar oude paarde kastanje Boomwaarde 30 tot 50.000 Euro.